

پیشگیری از آنتوکولیت نکروزان

دکتر نسترن خسروی-دانشیار دانشگاه علوم پزشکی ایران

NEC یک بیماری است که سبب تحمیل مشکلات زیادی به بیمار و خانواده و پزشک و تیم مراقبت نوزاد می گردد. تشخیص زودرس به میزان زیادی کمک کننده می باشد. عوامل خطر بیماری شامل نارس، تغذیه با فورمولا، ایسکمی روده ای و هیپوکسی و کولونیزاسیون باکتریال که همگی سبب استرس به مخاط روده و اختلال مکانیسم دفاعی میزبان می شوند و در بعضی موارد سبب التهاب غیر قابل کنترل جدار روده و نکروز روده می گردد. از طرفی کولونیزاسیون باکتریال روده ای - خود تنظیمی شبکه اسپلانکنیک جریان خون روده ای - مکانیسم های ایمنی - شروع تغذیه خوراکی، در نوزادان نارس با نوزادان ترم متفاوت می باشد.

اگرچه استراتژی های متعددی جهت پیشگیری از NEC آزمایش شده اند ولی اغلب آن ها موفقیت های محدودی داشته اند. اخیرا مطالعات متعددی نشان داده که استفاده از پروبیوتیک ها در پیشگیری از NEC نتایج بسیار خوبی داشته اند. به هر حال به نظر می رسد که پیشگیری از تولد نوزادان نارس مهمترین عامل در پیشگیری از NEC می باشد.

پیشگیری از NEC: مهمترین مسئله پیشگیری از تولد نوزاد نارس می باشد. دیگر عوامل پیشگیری کننده شامل

- تحریک رشد و تکامل دستگاه گوارش مانند تزریق استروئید پره ناتال
- تغییر وضعیت ایمنولوژیک روده مانند، ایمنوگلوبین های IgA و IgG خوراکی
- تغذیه با شیر مادر حاوی فاکتورهای ضدالتهابی و ایمنی.

- افزایش تدریجی حجم شیر در نوزادان نارس
- استفاده از پروبیوتیک های خوراکی که به نرمال شدن میکرو فلورای روده کمک می کند.
- اثر مفید پروبیوتیک ها:
- نگهداری استحکام سد مخاطی روده
- کاهش نفوذپذیری مخاط روده
- افزایش تولید موکوس
- تقویت ارتباط سلول های اپی تلیال روده ای
- مهار ترانس لوکیشن باکتری ها
- تنظیم کولونیزاسیون باکتری های مناسب
- تنظیم رشد میکروفلوراهای طبیعی و چسبندگی آن ها به روده
- ایجاد مواد توکسیک برای باکتری های بی هوازی
- کاهش PH داخل روده ای
- رقابت با باکتری های پاتوژن برای چسبیدن به جداره روده
- فعال کردن سیستم دفاعی عمومی و روده ای
- افزایش IGA مخاط روده ای
- افزایش اسیدهای چرب با زنجیره کوتاه که اثرات فیزیولوژیک روی سیستم ایمنی دارند
- افزایش فاکوسیتوز لکوسیت های خون محیطی
- افزایش تولید سیتوکین های ضدالتهابی توسط T سل ها و ماکروفاژها

منابع:

1-Richard J. Martin, Avroy A. Fanaroff, and Michele C. Walsh, Neonatal-Perinatal Medicine, Diseases of the Fetus and Infant, 9th edition 2010, 1431-1439

2-Robert Kliegman, Bonita Stanton, Richard Behrman, Nelson Textbook of Pediatrics: Expert Consult Premium Edition, 19th edition -2011, 601-603

3-AlFaleh K, Anabrees J, Probiotics for prevention of necrotizing enterocolitis in preterm infants, 10 April 2014

4-Evidence-based guidelines for use of probiotics in preterm neonates, Girish C Deshpande, Shripada C Rao, Anthony D Keil and Sanjay K Patole

5-johnp.cloherly, Eric, Eichenwald, Anne R. Hansen, Anne R. Stark, Manual of neonatal care, 7th edition, 2012, 340-345

6-[Kriston Ganguli](#), [Di Meng](#), [Samuli Rautava](#), [Lei Lu](#), [W. Allan Walker](#), [Nanda Nanthakumar](#), Probiotics prevent necrotizing enterocolitis by modulating enterocyte genes that regulate innate immune-mediated inflammation, Am J Physiol Gastrointest Liver Physiol. Jan 15, 2013; 304(2): G132–G141.